

FINSKA

Helsinki

HELSINKI SO ZELENO MESTO, ČE NI RAVNO VSE ZAVITO V ŽAMETNO ZIMSKO BELINO. SPREMEMBO OBETA KRATEK IZLET DO ZABAVIŠČA LINNANMÄKI IN K SEAWORLDU, KI LEŽI MALO ZUNAJ MESTA.

Helsinki pa ponujajo veliko stvari tudi ljubiteljem umetnosti. Poleti je to mesto z lepimi parki, obilo vode, svežo morskó sapico in čednimi uličnimi kavarnami zelo prijetno bivališče z bolj malomestno atmosfero. Tu ni nobenih nebotičnikov, Kauppatori, mestni trg, pa je slikovito obdan z zgradbami iz 19. stoletja.

Helsingfors je prvo ime mesta, ki so ga po ukazu švedskega kralja Gustava I. Wasa ustanovili leta 1550. Za Švede je bilo po svoje nujno, da so ustanovili mesto, če so se hoteli upreti konkurenci iz Talina in podpreti švedske zahteve v

Baltiku. Še danes je v Helsinkih veliko švedske dediščine – kljub velikemu požaru leta 1808. Tega niso mogli spremeniti niti ruski carji, ki so nekaj časa vladali Finski. Toda šele pod rusko nadvlado je mesto Helsinki res zaživelo. Bližina Sankt Peterburga je v mesto pripeljala pomembne arhitekta, kot sta Carl Ludvig Engel in Johan Albrecht Ehrenström, ki sta ustvarila pravi klasični biser ob Baltiku, kjer se vse do danes enakomerno zrcalijo švedska, ruska in finska kultura.

Nagica z mestnega trga. Vse helsinške zanimivosti najdemo v najožjem območju mestnega središča okoli južnega pristanišča. Tu leži Mestni trg (Kauppatori), na njem pa stoji simbol

DEJSTVA

*Ime v domačem jeziku (švedsko): Helsingfors

*Število prebivalcev Helsinkov: ok. 559.300

*Število prebivalcev v aglomeraciji: ok. 1,23 milijona

*Znamenitosti: vodnjak Havis-Amanda, Kaupungintalo, koncertna hiša Finlandia, Linnanmäki, parlament, Seaworld, Seurasaaari, Suomenlinna, cerkev Tempeliaukio, katedrala Uspenski

ZNAMENITE OSEBNOSTI

*Mika Waltari (1908–1979), pisatelj

*Mika Salo (roj. 1966), avtomobilski dirkač

*Linus Torvalds (roj. 1969), ustanovitelj računalniškega projekta Linux

Na Mestnem trgu Kauppatori stoji kamen spotike iz leta 1908: Gola morská deklica umetnika Villeja Vallgrená.

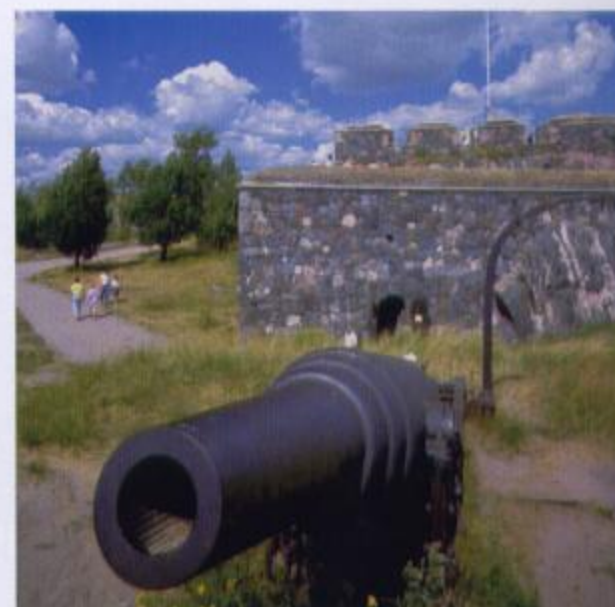
mesta, vodnjak Havis-Amanda z očarljivo morskó deklico umetnika Villeja Vallgrená. Ta je leta 1908 pri otvoritvi – zaradi golih prsi – poskrbela za hud škandal. Na drugi strani stoji Kaupungintalo, klasicistična mestna hiša C. L. Engela (1833), dve ulici naprej proti vzhodu pa kraljuje dostojanstvena predsedniška palača s stoičnim stražarjem pred njo.

Pravoslavno in luteransko. Južno in severno pristanišče sta med seboj povezani s posebnim kanalom. Na bregu južnega pristanišča stoji sredi drugih zgradb kot po pomoti ruska pravoslavna katedrala Uspenski s svojimi čebulastimi zvoniki. Na Senatnem trgu, nesporni mojstrovini J. A. Ehrenströma, stoji kip carja Aleksandra I., ki je mesto prebudil iz globokega spanja. Privlačni trg velja za enega najlepših v severni Evropi. Na vzhodni strani stoji nekdanji senat, zdaj sedež vlade, na zahodu pa univerza. Najmogočnejša zgradba na Senatnem trgu je prav gotovo klasicistična luteranska katedrala.

Suomenlinna ("Grad Finske") je trdnjava, ki stoji pred pristaniščem. Utrdba je na Unescovem seznamu svetovne kulturne dediščine in velja za enega najbolj priljubljenih izletniških ciljev. Graditi so jo začeli Švedí leta 1748. Utrjena

zaščita je postala potrebna, potem ko je car Peter Veliki z ustanovitvijo Sankt Peterburga zavzel ostrejšé stališče na območju Baltika. Rusi niso te utrdbe sicer nikoli zavzeli, toda po zavzetju mesta jo je švedski poveljnik leta 1809 izročil Rusom.

Zgoraj: Nikoli je niso zavzeli: trdnjava Suomenlinna, od leta 1991 del Unescove svetovne kulturne dediščine.

Levo: Skupaj složno stojita luteranska katedrala (zadaj) in pravoslavna katedrala Uspenski.